

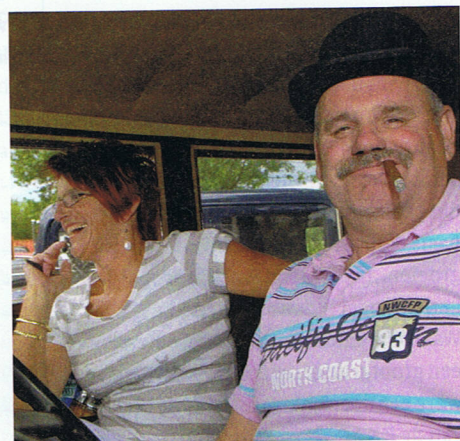
Zijdezachte zeldzaamheden

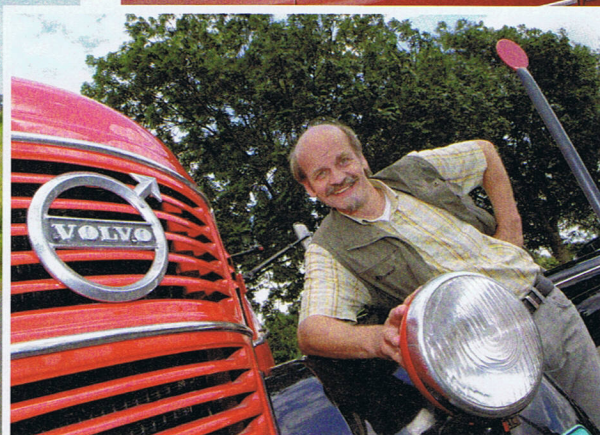

De Kattenrug en de Amazon kent iedereen, maar oudere Volvo's zijn veel minder bekend. Het hart van deze auto's is een zijdezacht lopende zescilinder lijnmotor met zijkleppen. Binnen de V44 Vereniging, de grootste Volvo-club van Nederland, hebben deze veteranen een eigen register.

De zon straalt over de pol-
ders rond het buurtschap
Oude Leede – in de omge-
ving van Pijnacker – op de
dag van de zogenoemde Zijklep Rally,
een evenement van het Zijklepregister.
Dat maakt deel uit van de V44
Vereniging, die geleid wordt door voor-
zitter Louis Spaninks. 'Van oorsprong
was onze vereniging een club voor
bezitters van een Kattenrug', zegt
Louis. 'De gemeenschappelijke karak-
ters in de verschillende typenamen van
de auto – PV444, PV445 en PV544 – vor-

men de naam van de vereniging. In de
loop der tijd zijn meer types toegela-
ten, voornamelijk de Amazon, de
P1800 en de 140-serie. Door het brede
toelatingsbeleid hebben we inmiddels
vierduizend leden. Dat maakt het
mogelijk voorzieningen als ons Volvo
Onderdelen Depot in stand te houden.
We hebben zeven regionale afdelingen,
zodat we ondanks de grootte van de
vereniging toch kleinschalig blijven.
Als club geven we leden de ruimte voor
initiatieven als het organiseren van
evenementen en het opzetten van

V44-voorzitter Louis Spaninks poseert bij een Volvo; zijn eigen zijklepper is een Amerikaanse Graham Supercharged.

Het blijft niet bij autorijden: ook voor een fraaie boottocht is gezorgd tijdens de Zijklep Rally.

registers, zoals in dit geval dat voor de zijkleppers.'

Deelnemersveld

De voorzitter is vandaag alleen deelnemer, want de organisatie van de Rally is in handen van Koos Valkenburg, een Volvo-liefhebber in hart en nieren die de regio als geen ander kent. Het toelatingsbeleid voor de rally is iets versoepeld: heel veel zijkleppers zijn er niet in Nederland en de paar die er zijn, zijn hier nooit officieel geïmporteerd. Daarom staat deelname open voor jon-

gere Volvo's. Zo staat er een fraaie zeeblauwe PV 444 geparkeerd met een set richtingaanwijzers op het dak (!) en enkele leuke accessoires, zoals een stalen zonnepaneel en een schijnwerper om de berm te verlichten.

Midden-Delfland

Ons vervoermiddel is een taxi, of althans, zo werd hij vroeger in Zweden gebruikt: een Volvo PV 830 uit 1955. Henk van Leeuwen is de 'hoeder' van de indrukwekkende, oude Zweed: de auto komt namelijk uit de collectie van de

'Heel veel zijkleppers zijn er niet in Nederland.'

Nederlandse Volvo-importeur, waar Henk – die inmiddels gepensioneerd is – jarenlang werkzaam is geweest. Met het ogenschijnlijk grootste gemak loodst hij de forse Volvo door het recreatieverkeer in Midden-Delfland. Dat achter de pook aan het stuur een ongesynchroniseerde drieviersnelingsbak schuilgaat, lijkt Henk niet te deren. 'Als je rustig opschakelt, is er

Gek op Zweden

Zoals sommige mensen francofiel, italofiel of anglofiel zijn, zo zijn Wim en Jeanne van Sambeek *sverigofiel* – gek van Zweden. 'Het is een tic', zegt het echtpaar. Wim licht de auto toe waarmee hij en Jeanne meedoen: het is een PV52 uit 1936. 'Er zijn nog maar zes of zeven rijdende exemplaren', zegt Wim. 'We hebben hem, met 64.000 kilometer op de teller, in 1994 gekocht en zelf uit Zweden naar Nederland gereden. Hij is nooit geres-taureerd, alleen een keer overgespoten. De PV52 is de luxe versie van de PV51: hij heeft twee zonnekleppen in plaats van één en twee ruitenwissers in plaats van één. Die wissers raakten we kwijt toen we terug uit Zweden in een storm belandden.'

Opgesloten

De auto van Ed Blonk uit Halsteren, de penningmeester van het Zijklepregister, lijkt een authentieke bedrijfsauto, maar schijn bedriegt. 'Het is van oorsprong een *likbil*, een lijkwagen. In Zweden deed hij vijftig jaar dienst in een kleine gemeente. In die hoedanigheid heeft hij weinig kilometers gemaakt, de auto was dus nog in perfecte staat toen ik hem kocht. Ik heb de auto nu tien jaar in mijn bezit.' Ook in de laadruimte is niet te zien dat er jarenlang doodskisten in zijn vervoerd. Wel is het even oppassen als je achter in de auto met de lading bezig bent, want de deur moet niet dicht waaien. 'Dan blijkt namelijk dat het een begrafenisauto is geweest', zegt Ed, 'want de achterklep is niet van binnenuit te openen.'

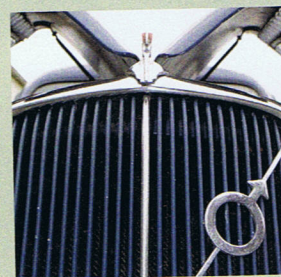

Zaagsel halen

Zo mooi als de Volvo LV223 – met dezelfde zescilinder zijklepper als de andere Volvo's – van Gerrit Schotte er nu bij staat, zag hij er zes jaar geleden nog niet uit. 'Toen ik hem kocht, waren de voorruitstijlen volledig rot', zegt hij. 'De auto is helemaal uit elkaar geweest en ik heb hem in eigen beheer opgeknapt. Motorisch heeft hij niet veel te lijden gehad: hij heeft maar 31.000 kilometer gelopen.' Feitelijk zijn bijna al deze vrachtauto's uniek. 'Volvo leverde alleen het chassis, de motor en de neus van de truck. De opbouw werd dan door een carrosseriebouwer verzorgd. Of het moeilijk rijden is, zo'n vrachtauto? Nee hoor. Ik ga er ook wel eens mee op pad om zaagsel te halen voor de beesten thuis.'

De zijklepper

Vandaag de dag zijn de zijklepermotoren voor gebruik in auto's volledig verdrongen door kopklepmotoren, maar in de periode voor de Tweede Wereldoorlog was het een veelgebruikte configuratie. Een zijklepmotor heeft geen ingewikkelde cilinderkop nodig en de kleppen worden

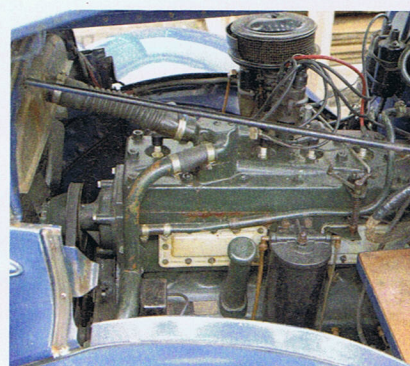

direct door de (onderliggende) nokkenas aangedreven, waardoor minder onderdelen nodig zijn en de productie dus sneller en goedkoper is. Doordat de vorm van de verbrandingskamer niet ideaal is, duurt het lang voor het brandstofmengsel volledig is verbrand. Dat leidt ertoe dat een zijklepmotor weinig toeren kan draaien en een laag vermogen levert. Ook zijn de zuigers slecht beschermd tegen oververhitting. De zescilindermotor van Volvo had aanvankelijk een cilinderinhoud van 3,0 liter, maar met ingang van 1935 was de cilinderinhoud 3,7 liter en leverde de motor een vermogen van ongeveer 90 pk. De fabrikant van Volvo's zijklepmotoren is Pentaverken, dat in 1925 de opdracht kreeg om een krachtbron te bouwen voor de ÖV 4. Tien jaar later nam Volvo het hele bedrijf over. 'Volvo Penta' bestaat nog steeds en bouwt voornamelijk motoren voor boten en schepen en voor industriële toepassingen.

Henk van Leeven rijdt de Volvo PV 830 alsof het de normaalste zaak van de wereld is. 'Ik rijd gewoon over de snelweg naar huis.'

En hier gaat het dus om: de zijdezacht lopende zescilinder zijklepmotor.

Wie heeft alle vragen goed beantwoord en alle dieren vallen goed geraden? Organisator Koos Valkenburg maakt de winnende equipe bekend.

niets aan de hand', zegt hij. 'De motor loopt zijdezacht. En zet gerust een raam open: alle warmte van het blok komt de cabine in. Vroeger waren motoren nog niet zo efficiënt.' Na afloop van de rit hoeft het pronkstuk niet op een trailer. 'Nee hoor', zegt Henk. 'Ik rijd straks gewoon over de snelweg naar huis.'

Rustpauze

Tijdens de toertocht blijft het niet bij autorijden. Daarom heeft organisator Koos, die het natuurschoon van Midden-Delfland graag met de rest van de groep deelt, ook voor een boottochtje over de vaart tussen Schipluiden en Vlaardingingen gezorgd. Terug aan land is er een rustpauze ingelast, zodat alle deelnemers met hun auto op de foto kunnen, voor een aandenken aan hun deelname. Koos zelf heeft in zijn tuin-derij nog een laatste opdracht voor de puzzeltocht. In zijn schuur, feitelijk

een Volvo-heiligdom vol auto's en onderdelen, zijn als een soort link met de streek, twaalf beestenvallen neergelegd; aan de Volvo-rijders de taak om uit te vinden welk dier bij welke val 'hoort'...

Veel zijklep-Volvo's zijn er niet in Nederland, maar de mensen die er wel een hebben, zijn in een gezellig en klein register verenigd. Een register dat zeker niet sektarisch is of afkerig van moderne techniek – ook de fraaie Amazons, PV544's en P1800's leveren de avond na de Zijklep Rally nog meer dan voldoende gespreksstof op. ■

'Als je rustig opschakelt, is er niets aan de hand.'